

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง ลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกำกับตลาดทุน

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๑๐๐๗/๑๗๒๒ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปลงความได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (สำนักงาน ก.ล.ต.) ขอให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง พิจารณาข้อสังเกตของสำนักงาน ก.ล.ต. ต่อการดำรงตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกำกับกองทุนเพื่อรักษาสภาพคล่องของการระดมทุนในตลาดตราสารหนี้ของนายอายุสม์ กฤษณามระ ตามพระราชกำหนดการรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่จะเข้าข่ายมีลักษณะต้องห้ามการดำรงตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกำกับตลาดทุนตามมาตรา ๑๖/๒ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่ นอกจากนี้ สำนักงาน ก.ล.ต. มีข้อสังเกตกรณีลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกำกับตลาดทุนว่า มีลักษณะเช่นเดียวกับข้อห้ามการประกอบอาชีพภายหลังจากพ้นจากตำแหน่งของเลขาธิการสำนักงาน ก.ล.ต. ตามมาตรา ๒๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

โดยที่ข้อสังเกตของสำนักงาน ก.ล.ต. มีประเด็นทางกฎหมายที่อาจส่งผลต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการกำกับตลาดทุนและคณะกรรมการกำกับกองทุนเพื่อรักษาสภาพคล่องของการระดมทุนในตลาดตราสารหนี้ ในการนี้ สศค. จึงขอความอนุเคราะห์ความเห็นจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับข้อสังเกตของสำนักงาน ก.ล.ต.

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง) ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ได้รับความจากผู้แทนสำนักงาน ก.ล.ต. ว่า สำนักงาน ก.ล.ต. มีข้อสงสัยเพียงว่า กองทุนเพื่อรักษาสภาพคล่องของการระดมทุนในตลาดตราสารหนี้ เป็น “บริษัทอื่นใดซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ ก.ล.ต. คณะกรรมการกำกับตลาดทุน หรือสำนักงาน ก.ล.ต.” ตามมาตรา ๑๖/๒^๑

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๓/๒๔๒ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๖/๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งต้องมีสัญชาติไทยและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙ และต้องไม่ดำรงตำแหน่งกรรมการ ผู้จัดการ บุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการ พนักงาน ลูกจ้าง ที่ปรึกษา หรือตำแหน่งอื่นใดในธุรกิจหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์ ศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ องค์การที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์ ธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ศูนย์ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า สำนักหักบัญชีสัญญาซื้อขายล่วงหน้า สมาคมกำกับผู้ประกอบการธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หรือบริษัทอื่นใดซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ ก.ล.ต. คณะกรรมการกำกับตลาดทุน หรือสำนักงาน

(มีต่อหน้าถัดไป)

แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือไม่ เพราะถ้าเป็นบริษัทอื่นใดตามบทบัญญัติดังกล่าว การเป็นกรรมการกำกับกองทุนเพื่อรักษาสภาพคล่องของการระดมทุนในตลาดตราสารหนี้ย่อมเป็นการขัดกับมาตรา ๑๖/๒^๒ และอาจต้องลาออกจากคณะกรรมการกำกับตลาดทุน

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว เห็นว่า แม้ว่ากองทุนเพื่อรักษาสภาพคล่องของการระดมทุนในตลาดตราสารหนี้จะมีฐานะเป็น “นิติบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น” ตามบทนิยามของคำว่า “บริษัท” ในมาตรา ๔^๓ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่ข้อห้ามตามมาตรา ๑๖/๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นข้อห้ามเฉพาะบริษัทที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ ก.ล.ต. คณะกรรมการกำกับตลาดทุน หรือสำนักงาน ก.ล.ต. เท่านั้น ปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยจึงมีเพียงว่า กองทุนเพื่อรักษาสภาพคล่องของการระดมทุนในตลาดตราสารหนี้ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ ก.ล.ต. คณะกรรมการกำกับตลาดทุน หรือสำนักงาน ก.ล.ต. หรือไม่ ซึ่งเมื่อพิจารณาพระราชกำหนดการรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๓ แล้ว เห็นว่า การจัดตั้งกองทุนเพื่อรักษาสภาพคล่องของการระดมทุนในตลาดตราสารหนี้ตามพระราชกำหนดดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาเสถียรภาพและสภาพคล่องของตลาดตราสารหนี้ภาคเอกชนที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ด้วยวิธีการลงทุนในตลาดตราสารหนี้ภาคเอกชนที่ออกใหม่^๔ ซึ่งได้มีการกำหนดลักษณะของตราสารหนี้ภาคเอกชนที่กองทุนเพื่อรักษาสภาพคล่องของการระดมทุน

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๑)

ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิผู้ใดที่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙ (๕) หรือตามวรรคหนึ่ง ต้องลาออกจากการเป็นบุคคลตามมาตรา ๙ (๕) หรือตามวรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง แต่ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออกภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่แทน

^๒โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๓มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“บริษัท” หมายความว่า บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด และให้หมายความรวมถึง

(๑) องค์การมหาชน

(๒) องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ

(๓) หน่วยงานหรือองค์การของรัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ และนิติบุคคลตามกฎหมายต่างประเทศ

(๔) นิติบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น และ

(๕) ผู้ออกหลักทรัพย์ที่จัดตั้งขึ้นในรูปแบบอื่นใดตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

ฯลฯ

ฯลฯ

“มาตรา ๗ ให้จัดตั้งกองทุนรวมขึ้นกองทุนหนึ่ง เรียกว่า “กองทุนเพื่อรักษาสภาพคล่องของการระดมทุนในตลาดตราสารหนี้” มีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาเสถียรภาพและสภาพคล่องของตลาดตราสารหนี้ภาคเอกชน ที่ได้รับผลกระทบอันเนื่องมาจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ด้วยวิธีการลงทุนในตลาดตราสารหนี้ภาคเอกชนที่ออกใหม่

ในตลาดตราสารหนี้จะลงทุนได้ไว้เป็นการเฉพาะตามมาตรา ๑๔^๕ แห่งพระราชกำหนดนี้ รวมถึงสาระสำคัญที่ต้องมีในกรอบการลงทุนของกองทุนดังกล่าว^๖ โดยการจัดตั้ง การดำเนินกิจการ การกำกับดูแล รวมทั้งการบริหารและการจัดการกองทุนให้มีปทัศบัญญัติในพระราชกำหนดการรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดไว้เป็นการเฉพาะ ทั้งยังมีคณะกรรมการกำกับกองทุนเพื่อรักษาสภาพคล่องของการระดมทุนในตลาดตราสารหนี้ เป็นผู้กำหนดนโยบาย แนวทางการดำเนินงาน กรอบการลงทุน และกรอบการบริหารความเสี่ยงของกองทุนดังกล่าว^๗ อันเป็นหน้าที่ทำนองเดียวกับคณะกรรมการ ก.ล.ต. และคณะกรรมการกำกับตลาดทุนตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ด้วยเหตุนี้ กองทุนเพื่อรักษาสภาพคล่องของการระดมทุนในตลาดตราสารหนี้ แม้จะมีฐานะเป็นบริษัท ตามความหมายของพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่ก็มีไม่บริษัทที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ ก.ล.ต. คณะกรรมการกำกับตลาดทุน หรือ

มาตรา ๑๔ ตราสารหนี้ภาคเอกชนที่กองทุนจะลงทุนได้ ต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นตราสารหนี้ที่ออกใหม่เพื่อไถ่ถอนตราสารหนี้เดิมที่ครบกำหนด

(๒) ผู้ออกตราสารหนี้มีแหล่งเงินทุนอื่นที่มีใช้กองทุนไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของยอดตราสารหนี้ที่จะครบกำหนด เว้นแต่ได้รับผ่อนผันจากคณะกรรมการกำกับกองทุน

(๓) เป็นตราสารหนี้ที่ผู้ออกมีอันดับความน่าเชื่อถือในระดับลงทุนได้ แต่ไม่รวมถึงตราสารหนี้ที่ออกเสนอขายให้แก่กองทุน ประชาชน หรือบุคคลใด ๆ ในคราวเดียวกันที่ได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือในระดับต่ำกว่าลงทุนได้ ทั้งนี้ การจัดอันดับดังกล่าวได้กระทำโดยองค์กรที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

(๔) ผู้ออกตราสารหนี้เป็นบริษัทที่จดทะเบียนและประกอบธุรกิจในประเทศไทย แต่ไม่รวมถึงรัฐวิสาหกิจ สถาบันการเงิน หรือบริษัทที่อยู่ในกลุ่มธุรกิจของสถาบันการเงิน

มาตรา ๑๑ กรอบการลงทุนตามมาตรา ๑๐ (๑) อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ประเภท คุณสมบัติ กรอบการกำหนดราคาหรืออัตราผลตอบแทน และอายุของตราสารหนี้ที่จะลงทุน

(๒) วัตถุประสงค์และข้อจำกัดในการนำเงินไปใช้

(๓) สัดส่วนการลงทุนในตราสารหนี้ของกองทุนเมื่อเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่นของผู้ออกตราสารหนี้ในคราวเดียวกัน ซึ่งจะต้องไม่เกินร้อยละห้าสิบของยอดตราสารหนี้ที่จะครบกำหนด เว้นแต่ได้รับผ่อนผันจากคณะกรรมการกำกับกองทุน

(๔) หลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขอื่น ซึ่งต้องไม่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติหรือสร้างชั้นตอนเกินความจำเป็น

ในกรณีที่ผู้ออกตราสารหนี้ระดมทุนโดยการออกตราสารหนี้เสนอขายต่อประชาชนหรือบุคคลใด ๆ และมีการให้หลักประกันแก่ผู้ถือตราสารหนี้ ตราสารหนี้ที่กองทุนซื้อต้องได้รับหลักประกันไม่น้อยกว่าหลักประกันที่ผู้ออกตราสารหนี้ให้แก่ผู้ถือตราสารหนี้อื่นในคราวเดียวกัน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำกับกองทุนกำหนด

มาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการกำกับกองทุนมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย แนวทางการดำเนินงาน และกรอบการลงทุน รวมทั้งการบริหารความเสี่ยงของการลงทุนของกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗

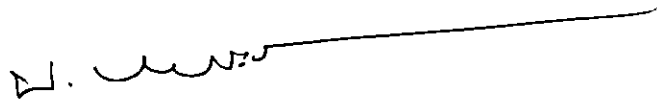
(๒) แต่งตั้งบริษัทหลักทรัพย์เพื่อดำเนินการจัดการกองทุนโดยต้องเป็นบริษัทหลักทรัพย์ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการจัดการกองทุนรวมตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

(๓) กำกับดูแลการดำเนินงานของคณะกรรมการลงทุน รวมทั้งการลงทุนและการดำเนินการของกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ และตามโครงการจัดการกองทุน

(๔) กระทำการอย่างอื่นที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องในการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการกำกับกองทุน

ให้คณะกรรมการกำกับกองทุนรายงานผลการดำเนินงานต่อรัฐมนตรีเป็นประจำทุกปี

สำนักงาน ก.ล.ต. การเป็นกรรมการในคณะกรรมการกำกับกองทุนเพื่อรักษาสภาพคล่องของการระดมทุนในตลาดตราสารหนี้จึงไม่เป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๑๖/๒^๔ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

(นายปรณ์ นิลประพันธ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มิถุนายน ๒๕๖๓